

Kulturális-közéleti havilap, harminckilencedik évfolyam

2012 július Hónapló

Bán Zsófia: Nakonxipánban hullajó

Se házam, székem, asztalom

*Surabajában vásált gyöngyöm
foszlott magasnyakú pullóver
fekszem könyéken puszta földön*

*de semmi vész gyerekeim
sajnálnotok fölösleges
világokat varázsolok
amikor akarom*

(Kormos István: Nakonxipánban hull a hó)

Az akció estéjére az évszázad viharát jósolják, a szervezők azonban üzenik, hogy ha leszakad az ég, akkor is meg lesz tartva. Biztatóan elszánt közlés, ám jó néhányakat nyilván visszatart. Ki akar tornádóban házat foglalni, a végén még azt az öreg, kibelezett épületet is felkapja, velük együtt, s mehetnek Dorothyval és Totó kutyával csapatépítő tréningre. Ám késő délutánra már látszik, az időjósok megint tévedtek, csak a vihar széle kapta el a várost, erős szél, némi eső, aztán továbbrohant más városok más tüntetőit zaklatni. A találkozó a Blahára van meghirdetve nosztalgikusan konspiratív felhangokkal – noha a hír a Facebookon is olvasható –, mégis, adjuk meg a múltnak, ami a múlté, csináljunk úgy, mintha tényleg lehetne még titkolózni, *egymás közt* lenni, mintha nem ágaskodnának mindenhol kamerák, mintha nem cupákosodna szépen a centrális erőter. Csak hát az *egymás* is csaknem kikopott már a szókincsünkből (lásd még: szolidaritás, szeretet, együttérzés, hazai szótárban *arch.*, azaz archaikus jelölésű szavak, ilyen a korszerű magyar már nem gondol és nem mond, nyelvem határai világom határai, szép gondolat), marad az egy meg a más, a mások, a mi meg az ők, az ellenszegülés, az elhatárolódás, a nekifeszülés, az eltolás. A jel, így a felhívás, egy *oda nem tartozó tárgy* lesz, arról lehet majd felismerni a „titkos” házfoglalásra készülők találkahelyét. Virágzik a thrillerkultúra, beszéljük mindnyájan ezt a nyelvet, játszunk kicsit.

Korán érkezem, a Blaha több fokozattal mocskosabb, mint az emlékeimben, ha kell, inkább a Moszkván találkozom. (Eszembe jut egy rádióinterjú a nyolcvanas évek végéről, megkérdezték a blahásokat és a kalefosokat, miért szeretnek oda járni, ahova járnak, amire egy kalefos csaj azt válaszolta: „azért, mert itt emberileg több a srác”.) Nézem, itt emberileg mennyi a srác, egyáltalán, hogy emberileg hogy állunk: hajléktalanok, koldusok, seftelők, a napjuk nagy részét láthatóan itt passzírozó, X-faktoros fellépésről álmódzó fiatalok, hamburgereznek, kóláznak,

cigiznek, a buszmegállóban nagyhangú szórakozni indulók, hallhatóan már *alapozás* után, elvégre szombat este van (erről meg az a környékünkön több éve posztoló hajléktalan fiatalember ugrik be, aki mindig állva könyvet olvas, s aki egy nap, ahogy elhaladtam mellette, valami sürgető aggodalommal kérdezte: milyen nap van ma? csütörtök, mondtam, erre láthatóan megnyugodott), egyre tömbösödik a szombat esti fling, érződik a rákészülés, a készültség, s ekkor a Corvinnal szemközti parkolóban meglátom a posztoló rendőrautókat és rendőrségi kisbuszokat, s ahogy körülnézek, mindenhol őket látom, lájkolhatták az eseményt („valószínűleg elmegyek”), csak a meghirdetett házfoglaló akcióra gyülekezőket nem látom, sehol egy nagyobb csoportosulás vagy egy oda nem illő tárgy (hacsak a víz nélkül tátongó, lerobbant beton szökőkutat nem számítom).

Húsz perc elteltével végre jön egy fiatalember, kezében magasra emelt tasztatúra, mint egy modern Excalibur, s ekkor, mintha valóban mágikus lenne az a kiszuperált keyboard, lassan odaszállingóznak hozzá a tér különböző pontjain várakozók (átlagéletkor húsz és harminc között), tömörülnek, nyújtogatják a nyakukat, idegesen nézelődnek, ők is konstatálják a feltűnően nagy létszámú rendőri jelenlétet, telefonálnak, leadják a drótot, duruzsolnak, tanácskoznak, én is közelebb húzódok, hogy halljam, mit beszélnek. A cím fülbe sűgva lesz, mondják – mert noha a találka igen, a cím nem lett nyilvánosan meghirdetve –, aztán egyénileg vagy kisebb csoportokra válva, különböző irányokból közelítsük meg a célt, így a megfontolt direktíva. Tovább szövődik a thrillerhangulat, elterelő hadművelet! ki hitte volna így egy laza, szombat estén. De látom a szemükön a valódi, nem hollywoodi félelmet, az aggodalmat, ami nem a képzelet játéka, hanem nyirkos és kézzelfogható. Követem a tasztatúrás fiút, a „Börtön helyett lakhatást” civil szervezet aktivistáját. Minden nyelv közül talán a magyar jelöli legköltőibb szóval a fedél nélkül maradt embert: a *hajlék* hozza magával a védelem, a menedék, a megnyugvás, az emberi kondíció felhangjait is, a *hajléktalan* mindezek hiánya, amelyek helyett a börtönt álmodták praktikus végső megoldásnak az új államgépezet szorgos csinovnyikjai. De talán épp ez a baj: hogy túl szép, sőt szépelgő a szó, hogy a mocskos valóság helyett, ódon eufemizmusával inkább ápol és eltakar. A Dob utca felé vesszük az irányt, hárman-négyen vagyunk, a többiek másfele mennek. Kis csapatunkhoz egy ajtónyi méretű fiatalember is csapódik, te kivel vagy, kérdi tőle idegesen a tasztatúrás, engem kísér, vágja rá egy lány, de valahogy nem látom vezetőnk szemében a megnyugvást. Kanyargunk egyik utcából a másikba, Budapest Sohója csurig vigadókkal telve, míg végül a Kazinczy és Dob utca sarkánál befordulunk egy már felnyitott kapun, a sötét, lombos udvaron egyszer csak csönd és béke, hetedik kerületi Nakonxipán. Az egyemeletes, kibelezett, szanálásra ítélt ház udvara hirtelen élettellel telítődik, szinte hallani, ahogy hálásan felsóhajt, mint egy álmából ébresztett, malteros Csipkerózsika. Aggregátort visznek az emeletre, azt is életre keltik, mint az udvart, lesz fényforrás, hoznak lavórnyi sörösdobozt, a befolyó pénz, mondják, egy kilakoltatott család megsegítésére megy. Egy fiú gitározni és énekelni kezd, mint egy föltámasztott polbeatkoncerten, lassan szállingóznak a más irányból jöttek is, a *konspirátorok*, beindul az illegál parti. Hirtelen, a semmiből, létrejön egy újabb, átmeneti romkocsmá, a kilakoltatott élet romkocsmája, fáklyák gyúlnak, molinókat feszítenek ki, börtön helyett lakhatást, gazdálkodni azzal, ami van, fedelet adni annak, akinek már nem maradt más lehetősége, mint hogy behunyja a szemét és felüljön az első induló járatra: *Nakonxipánban hull a hó / csibéim, nem hülyéskedek / datolyán, pálmán, kókuszon / zöld hópihék fehérlenek.*

A fülbesűgós játék, tudjuk, mindig körbeér: ahogy kifelé menet átbújok a kapunál kifeszített keresztúr alatt, már látom is, ahogy érkeznek a rendőri erők buzgón óvni az amúgy magára hagyott, pusztuló közvagyonot, „illetéktelen behatolás” kontra illetékes izmozás. Odabent az udvaron igazoltatnak, intézkednek, szorgoskodnak, a felébresztett öreg ház álmélnakodva nézi az élet hirtelen újra rászakadt tarkaságát, izgalmát, saját, már elfeledett fontosságát. A szervek *bevitt* helyeznek kilátásba, ha a tisztelt alanyok nem hagyják el rövidvágatában a terepet, s

eközben, mint utóbb megtudom, odakint egy alkoholos filc megjelöli az autóikat – amíg firkál, talán nem fél. Csibéim, nem hülyéskedek: Naxonxipánban hullajó. Aki nem hiszi, próbálja ki. Csak egy éjszakára.

[Tetszik](#)

Legyél az első az ismerőseid közül, akinek ez tetszik.

Kapcsolódó írások:

1. **Bán Zsófia: A bomlás virágai** Különös arra gondolni, hogy évtizedek múlva majd úgy emlegetjük (vagy...
2. **Bán Zsófia: Hajnali jelelés** Tavaly novemberben rendezték meg az első versmaratont József Attila Parlament...
3. **Bán Zsófia: Hús** Ahogy beléptek a helyiségbe, látszott rajtuk, hogy mindketten mást akarnak,...
4. **Bán Zsófia: Gyere ki a kultúr elé** Minden külön értesítés helyett: Budapest Székesfőváros Tüntetésfelelősi KözBizottmánya sürgős felvételre...

Cimkék: **Bán Zsófia**